

Para buch

O CZYM BĘDZIE? (realizacja podstawy programowej)

Scenariusz zajęć porusza temat kolei, kartografii oraz zagadnień dot. prędkości, drogi i czasu. Uczniowie po włosku policzą wagony i zatrzymają pociąg. Przeniosą się w archiwalne plany kolei grójeckiej i policzą prędkość drezyny.

	TEMAT/ZAGADNIENIA	PRZEDMIOT	elementy z podstawy programowej
Punkt 1 Parking przy stacji kolejki wąskotorowej	Wagony i odliczanie	Język włoski	Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków leksykalnych dotyczących podróży i turystyki
Punkt 2 Trasa kolejki grójeckiej	Czytanie archiwalnej mapy	geografia	II. Orientacja w terenie. Uczeń: 8. odczytuje informacje z planu i mapy postugując się legendą 10. opisuje zmiany w położeniu Słońca nad widnokreślami w ciągu doby i w ciągu roku
Punkt 3 Podróż historyczną kolejką	Kolej w centrum wydarzeń historycznych.	historia	1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągnięcia z nich wniosków. 2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach
Punkt 4 Opowieść drezyny Turkotki	Tworzymy opowiadanie.	j.polski	III Tworzenie wypowiedzi 12. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie,
Punkt 5 Drezyna	Prędkość, droga, czas	Matematyka	XII. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 6. zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości: milimetr, centymetr, decymetr, metr, kilometr; 9. w sytuacji praktycznej oblicza: drogę przy danej prędkości i czasie, prędkość przy danej drodze i czasie, czas przy danej drodze i prędkości oraz stosuje jednostki prędkości km/h i m/s.

CZAS TRWANIA	ŚRODEK TRANSPORTU	DYSTANS	POTRZEBNE AKCESORIA	GRUPY
1 - 1,5 h	pieszo autobus autokar	ok. 1,5 km	długopis, flamastry lub kredki, kilka kartek, podkładka, aparat, komórka	Możliwy do zrealizowania w dowolnej porze roku. Warto również zorganizować wycieczkę kolejką wąskotorową. Scenariusz przeznaczony dla grup -bez ograniczeń.

Spis treści

- 1-3 Instrukcja dla nauczyciela
- 4-12 Materiały dla uczniów
- 4 Punkt 1 - Parking przy stacji kolejki wąskotorowej / Wagony i odliczanie
- 5 Punkt 2 - Trasa kolei grójeckiej / Czytanie archiwalnej mapy
- 7 Punkt 3 - Podróż historyczną kolejką /Kolej w centrum wydarzeń historycznych
- 8 Punkt 4 - Opowieść drezyny Turkotki/Tworzymy opowiadanie
- 9 Punkt 5 - Drezyna/ Prędkość, Droga, Czas

INSTRUKCJA DLA NAUCZYCIELA

Wskazówki dojazdu

Najwygodniej dotrzeć do kolejki wąskotorowej w Piasecznie:

- autobusy nr: 727, 709
- pociągi Kolei Mazowieckich

Komentarze do zadań

Punkt 4

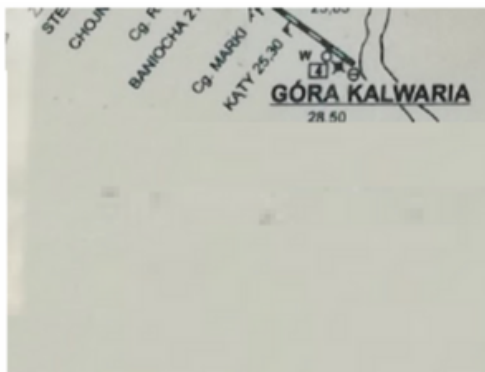
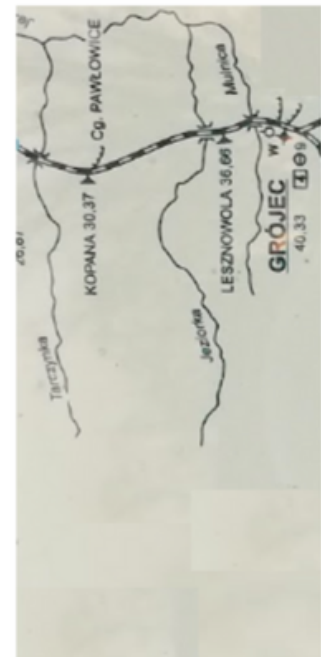
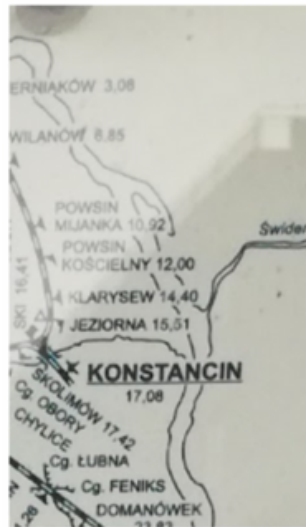
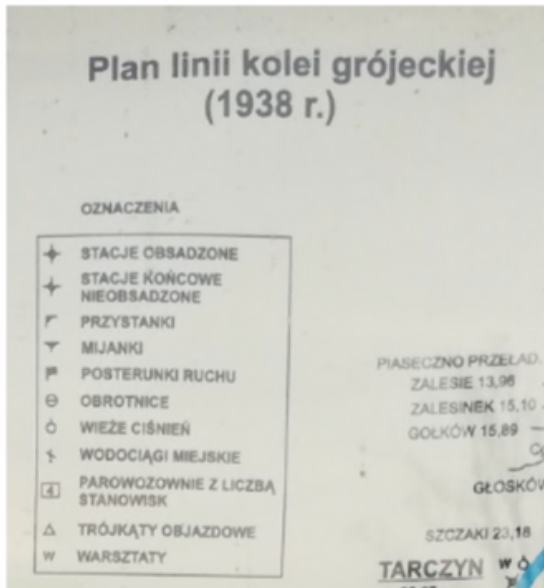
Przed przystąpieniem uczniów do zadania nauczyciel rozdaje im materiały pomocnicze. Załączniki pobrane z sieci (wolne zasoby) do wydrukowania przed zajęciami

<https://drive.google.com/file/d/11Pw7wuj0EYMC3veGtRnnxKoTn7ZAluji/view>

https://drive.google.com/file/d/17EJ1eqrvi7Umclxzdu4T5mzvWBX3h_rN/view

Punkt 2 - Proszę o wycięcie odpowiedniej ilości kompletów z fragmentami mapy dla uczniów. Każda para powinna posiadać kartki i klej lub taśmę klejącą.

Aut. Paweł Sz wajgier

Po wycieczce prześlij nam
kórtką opinię na temat
przeprowadzonych zajęć.
Dziękujemy!

Punkt 1 // Odliczanie. Liczebniki i podróż koleją.

Podczas wycieczki zbierzcie informacje na temat:

- liczby miejsc w jednym wagonie;
- długości wagonu;
- masy wagonu.

Stajemy w kole na parkingu przy stacji kolejki wąskotorowej. Odsłuchujemy nagranie z liczebnikami.

- 1 - uno
- 2 - due
- 3 - tre
- 4 - quattro
- 5 - cinque
- 6 - sei
- 7 - sette
- 8 - otto
- 9 - nove
- 10 - dieci

Odsłuchujemy nagranie <https://youtu.be/tOFjARfxa-Y> (link ukryty w QR kodzie) zatrzymując się po każdym liczebniku i powtarzając go. Całość odsłuchujemy w ten sposób trzy razy.

Kiedy znamy już liczebniki od 1 do 10, po kolei, zaczynając od pierwszej osoby, odliczamy po włosku. Po "10" zaczynamy znów od jedynki. Po jednym okrążeniu wprowadzamy modyfikację, zamiast "3" i jej wielokrotności mówimy "un biglietto" - bilet.

W trzecim okrążeniu zamiast wielokrotności "2", mówimy "la stazione" - dworzec. W czwartym określeniu zamiast "1" i "4" mówimy "il binario" - tor.

Oto nagranie wymienionych wyżej słów

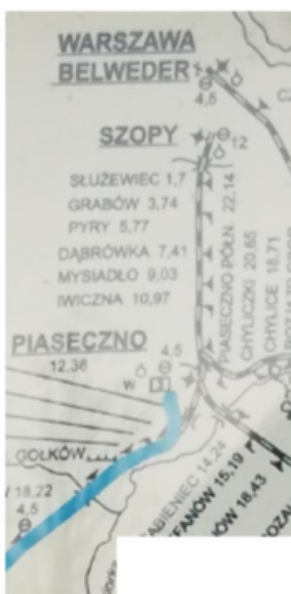
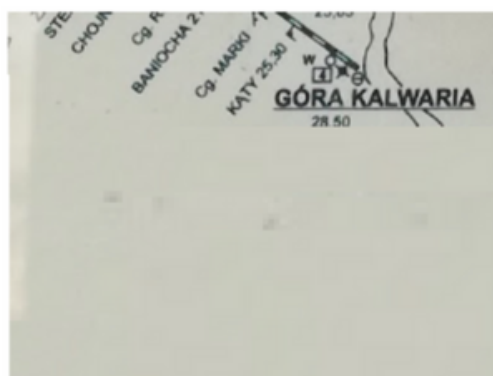
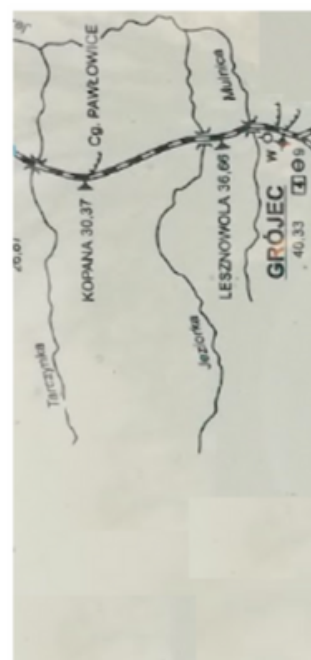
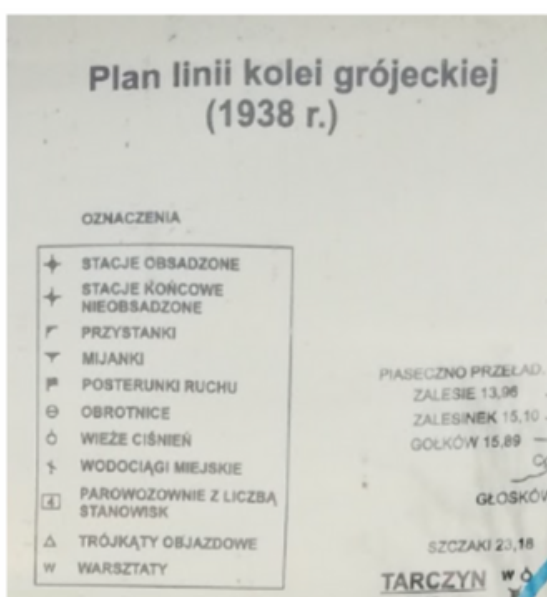
Następnie, stojąc wciąż w kręgu, tworzycie pociąg: wybieracie "la locomotiva" - lokomotywa, a później ustawiają się wagony ponumerowane po kolei, 1, 2, 3... itd. Jeśli jest więcej niż 11 osób, tworzymy dwie lokomotywy z wagonami. Kiedy ustawiliście się już w "pociąg" albo dwa albo więcej (w zależności od liczby uczestników) w miejscu, które nazwiecie "la stazione 1" - dworzec, wyznaczacie "binario" - tor aż do miejsca, które nazwiecie "la stazione 2". Lokomotywa/y krzyczy: "si parte"! - odjazd! Lokomotywa/y ruszają, starając się sobie nie przeszkadzać, przemierzają ustaloną trasę. Kiedy docierają do "la stazione 2" wszyscy krzyczą "il treno si ferma" - pociąg zatrzymuje się, pozostaje nam jeszcze sprawdzić, czy żaden "wagon" - wagon nie zagubił się, więc na "la stazione 2" "la locomotiva" kontroluje ilość wagonów, każąc im odliczać: uno, due, tre..... itd. Jeśli ilość wagonów się zgadza, możecie przejść do kolejnej aktywności.

PUNKT 2 // Trasa kolei grójeckiej / Czytamy archiwalne mapy

Zad. 1.

W archiwach dotyczących Piaseczyńskiej Kolei Wąskotorowej znaleziono fragmenty planu linii kolei grójeckiej. Dobierzcie się w pary i spróbujcie ułożyć fragmenty planu tak, żeby tworzyły spójną całość. Kiedy będziecie pewni, że odtworzyliście oryginalny układ mapy, sklejcie ze sobą fragmenty. W prawym górnym rogu dorysujcie strzałkę wskazującą północ.

Aut. Paweł Sz wajgier

PUNKT 2 // Trasa kolei grójeckiej / Czytamy archiwalne mapy

Zad. 2.

Przyjrzyjcie się mapie i postarajcie się znaleźć odpowiedzi na następujące pytania.

1) Czy osoba podróżująca z Grójca do Góry Kalwarii przejeżdżała przez rzekę Jeziorkę tylko raz?

2) Ile razy przekraczała jakąkolwiek rzekę?

3) Ile było przystanków pomiędzy stacją Chojnów, a stacją Szopy?

4) Na którym brzegu Wisły znajduje się Piaseczyńska Kolej Wąskotorowa?

5) Dlaczego w pogodną, bezchmurną Wigilię Pan Wąski, maszynista wracający po południu z Piaseczna do Tarczyna miał ograniczoną widoczność?

PUNKT 3 // Podróż historyczną kolejką./ Kolej w centrum wydarzeń historycznych.

Kolej istniała od starożytności w postaci kolei konnych wykorzystujących wyłobienia w kamiennych płytach dróg, które powstały m.in. na niektórych mocno obciążonych drogach dojazdowych do Rzymu. Transport szynowy z trakcją konną był znany już w Asyrii ponad 2500 lat temu. Najwcześniejszym świadectwem zastosowania transportu szynowego jest Diolkos (długość 6–8,5 km), dzięki której przemieszczano statki w poprzek Przesmyku Korynckiego (Grecja) począwszy od około 600 p.n.e. (użytkowano ją przez ponad sześć i pół stulecia). W zależnym od Rosji, Królestwie Polskim budowę pierwszej linii kolejowej zainicjowano już w 1835 r.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_kolei_na_ziemiach_polskich

Zadanie 1.

Stwórzcie 4 grupy. Podejdźcie do tablicy informacyjnej mówiącej o rozwoju kolei piaseczyńskiej. Przeczytajcie wybrany przez grupę fragment:

1. Lata międzywojenne - skrócenie trasy.
2. Czas okupacji. Szmuglowanie żywności i broni.
3. Po 1945 r. - upaństwowienie i zamykanie linii.
4. Lata 80. i 90. - spadek zainteresowania.

Następnie opracujcie krótką narrację historyczną mającą na celu stworzenie jednej wspólnej wypowiedzi dotyczącej rozwoju kolei i działań kolei w XX wieku.

Zadanie 2.

Przyjrzyjcie się zdjęciom widniejącym na tablicy. Nie tylko kolej się zmieniała, ale również moda. Jak z biegiem czasu zmieniały się stroje pasażerów kolejki? Jakie jeszcze informacje możemy wyciągnąć na temat kolei tylko ze zdjęć?

PUNKT 5 // Drezyna- prędkość, droga, czas

Tak wyglądają drezyny :)

Zad. 1

Dobierzcie się w trójki. Waszym zadaniem będzie obliczenie średniej prędkości przejazdu drezyną.

W tym celu:

1. Odmierzcie i oznaczcie dystans 20 m. przy torach, po których będzie poruszała się drezyna.
2. Zmierzcie czas przejazdu drezyną na dystansie 20 m.
3. Obliczcie średnią prędkość przejazdu i wyrażcie ją w km/h. Wynik możecie zaokrąglić do części dziesiątych.

Zad. 2

Na podstawie wyliczonej w zadaniu 1. prędkości przejazdu, wyznaczcie czas przejazdu drezyną trasy o długości 33 km.

Po wycieczce prześlij nam krótką opinię na temat zajęć. Dziękujemy!

